

המסרקנית, מהפולשים המזיקים בעולם, הגיעה לראשונה לחופי ישראל

קרובת המדוזה, שאותרה מעכו ועד אשקלון, טורפת עוברים של דגים

צפירי רינת

תצלום: גיא פז, המכון לחקר ימים ואגמים

מסרקנית ליידי. קרובה של המדוזות

לפני כמה חודשים הכחינו הר"ד נורית קרס והפרופ' בלה גליל מהמכון לחקר ימים ואגמים כבעל חיים שלא נראה עד היום סמוך לישראל. בשבוע שעבר התאמתו חששותיהן לאחר שבידיקה של מומחית לבעלי חיים אלו ברוסיה, אישרה שמדובר במין הנקרא "מסרקנית ליידי", אחד המינים הפולשים המזיקים ביותר בעולם.

גופים לשמירת הסביבה ומדענים כוללים את מסרקנית ליידי ברשימת "מאה המינים הפולשים הגרועים ביותר בעולם", בגלל השפעתה על עולם החי בכל ים שאליו היא פולשת. "זהו בעל חיים שהוא קרוב של המדוזות", אומרת הפרופ' גליל. "הוא הגיע לישראל לפני כשלושה חודשים וכעת הוא נמצא בכמויות גדולות מאזור עכו ועד אזור אשקלון". יש לציין שהמסרקנית אינה מסוכנת לבני אדם.

המסרקנית, שמקורה באמריקה הצפונית והדרומית, הגיעה למזרח הים התיכון ככל הנראה באמצעות מים שהיו באוניות. כך היא הגיעה בעבר לים השחור וגרמה בו נזקים כבדים לדגה המקומית לאחר שהחלה לטרוף בכמויות גדולות ביצים ופגיות (עוברי בעלי חיים הציפים במים) של דגים ממינים מקומיים. מאוחר יותר היא התגלתה בים הכספי, הים האגאי והאדריאטי. כמו כן היא פלשה לים הבלטי ועל פי דיווחי מדינות ענים היא גורמת פגיעה קשה

המסרקנית פלשה לים הבלטי וגרמה פגיעה קשה לדג הבקלה

לדג הבקלה שהוא הדג המסחרי העיקרי בים זה. מה שמסייע לה תפשטותה הוא דיג נרחב הפוגע בדגים שהיו עשויים לטרוף את המסרקנית וזיהום ים התורם לה מקורות מזון נוספים.

"הימצאות המסרקנית באזור שלנו מראה שיש לה יכולת הסתגלות למגוון מאוד רחב של ימים", מציינת גליל, "המסרקנית מגיעה לאורך של עשרה סנטימטרים וקיבלה את שמה בגלל סידור הויפים על הגוף. היא יכולה להפרות את עצמה וליצור עד שמונת אלפים ביצים".

זיהוי המסרקנית בוצע על ידי המדענית תמרה שיגנובה מהאקדמיה הרוסית למדעים במוסקוה. היא דיווחה באחרונה על הנזקים שהמסרקנית גרמה בים הכספי. טריפת ביצי דגים בים זה הביאה לפגיעה גם במקורות המזון של יונקים ימיים כמו כלבי ים ולווייתנים.

"בים התיכון יש מגוון יותר גדול של בעלי חיים מהים השחור או הבלטי ולכן הנזקים עשויים להיות קטנים יותר אך אין ספק שהיא עשויה לגרום נזק ממשי", מעריכה גליל, "הוספת נזק עוד טורף למערכת ואם היא נמצאת פה בכמויות גדולות זה אומר שהיא מתפרנסת על חשבון מינים מקומיים. מה שניתן לעשות הוא לטפל בגורמים המסייעים להתפשטותה כמו זיהום ים ודיג בלתי מבוקר".